

**SECTION FRANÇAISE DU CENTRE DE PEN KURDE
MALPERA PEN A KURD LI FRANSA**

www.pen-kurd.org

SECTION FRANÇAISE

Dr Ali KILIC

Docteur en philosophie des sciences

email: dralikilic@yahoo.fr

**NAMA RAKERDIE SEVETA SEROKOMARA DEWLETA SYRIA
AZIZ BACHAR AL ASSAD'RE
AZADI SEVETA MILETE MAE KIRMANCE BINE XETE**

Paris 7-11-2008

Azîz Serokomarê Dewleta Syria Bachar Al Assad
Damas Syria

Azîz Serokomarê Dewleta Syria Bachar Al Assad

Sîma rînd zônene khe, vijer nî péreî eskhr û cendermé dewleta sîma ,veré Parlamento'ta sîma de, 200 nîmaîş kerdoxê kîrmancûné welate maé bin Xêté, pê gûretî, berdî eştî zîndan. Raştîé awa khe, vere parlamento' a sîma de 2000 kîrmanc,amei vi tê lewé, haqa mîlete maé kîrmanune bîn xetê wuasténé, verva na qeraré 49 ê azadia mal û mîle hu arêze kerdene.. Qesrarê sima o N°49, politika Bakilê sîma Hafîz El Asad ia. Eskher û cenderme dewleta sîma, koth vîrenîê nê wuast khe mîlete ma vaténa hu araze bî khero, bîaro'ra zon. Eve qessa rasté dewleta sima metodé bê insanietî tatbîq kerdî, braûne ma'ra Dr. Abdul Hakim Bashar ,Mohammed Ismail, un Nasreddin Braheek, Abdel Karim Abou Lukman, Hassan Saleh, Hamid Hussein, Hassan Nawaf, Rashad Jdao , Bîrez Mahmoud, Mustafa Juma, Fuwad Aliko, û 200 kesî pê gûreti berdî eştî zîndan.

Se beno, va bî vo, sîma çixaş khe 191 eve vatena AFP¹ kîrmancî verdê'ra; ma oncia na siaseta dewleta sîma protesto keme,azadia tédê havalûne maé khezindanû de re, desînde

---

¹ DAMAS, 3 nov 2008 (AFP) - 10h54 - Les autorités syriennes ont libéré dans la nuit de dimanche à lundi des Kurdes interpellés quelques heures auparavant pour avoir organisé un sit-in à Damas, a annoncé l'Organisation nationale des droits de l'Homme en Syrie (ONDHS). "Les autorités ont libéré dimanche tard dans la nuit 191 militants kurdes qui avaient été interpellés dimanche matin", a précisé l'ONDHS dans un communiqué.

wazeme. Dewleta Syria prensibune Zagona Internationalia dina'ra itihad bî kero, 350.000 kîrmancûne welatê maé bîn xetê're xafilde nasnamé bî vîrazo, Parlamento a Syria, referendum rakero, Mîletê maé Kîrmancé bîn Xetê, qeraré azadîa hu bî do, bîne bandî'ra sîma'ra, bîne destê Dewleta Syria'ra vejio, parçe Mîlete maé Kurdistan a bîn xête azad vo.

Ma hen zoneme kei khe, mîlete ma bi azad, wû çax,, haqâ cîranié yene'ra zon, pêrodais cê bîrino. Mîlete Aravê Syria ma nas bîkero, ma kî, Mîlete Aravê Syria naskeme. Mîletê Arav û Kîrmacî pia bene brai, xîraninié darina we dîsmeni'ra dîr maneme;.. Her mîlet, séré wela ho'de bî vo azadé sarê hu. Ma dest çekû nê erjime. Raaxîravînié'ra nê şimê. Sîma rînd zonene khe, çîme ma nê hardé sîma de'ro, nê kî, ua û nûné sîma de'ro. Domone sîma, mîletê sîma eve ua welate ma, eve zern û şem û zîfte wela ma, çond hozor se'ra yêne wêyiyé. Qesa rasta, kîlme, Dewleta sîma, hata nîka gonîa mîlete ma lita, sîma welate ma talan û tufan kerdo.

Sîma, par, Dr Avdîla Gul, Prens Hamad ben Khalifa al Thani, Prensese Cheikha Moza bent Nasser el Mesned é, Serok Émile Lahhoud, Sekreterê Juyina aravu bîrez Amr Moussa sîlaié kerdi vî. Sîma qesekerdena sîma o de Paitaxté Şami goyna. vake « Şami sukha rozîne nia, Şam Paitaxté Kultura aravi a, kata sone şerene, sîma Paitaxté Şami de insaniété vinene. Raé khe sîma sera feteline Aziz Pol'i eve destune hu vîraste. Çevere Paitaxté Şami sîma ver bene ra, sîma sîlaié kene. Şamiji, sîma de huynê. Mezelê, al Fârâbî, al Arsousi, Ibn Arabi, Annaboulsi, Hussein Mroua, Abdulkarim al Karmi, al Jawahiri et Nizar Qabbani. Paitaxté ma'dere. Qedere Şami destê Şami de 'ro, Şam kurnîka nasyonalizme hardé aravia.» Sîma qese kerdena ho de qâlê Sêlahaddîné Eyûbî kerdi vî. Sîma rind zonene khe, Sêlahaddîné Eyûbî, erav nî vî, kîrmanc vî. No, ano'ra dust khe, sîma Aravu, nûne ma werdo, êve nûn û ua ma bié pîli. Khaliké sîma ki, erav nî vî, Gerger'ra amei vî, mîletê Gergerî erav nio, kîrmancô. Sîma vakê, « ma domone zu kulturime, kulture arave welate ma, wa, yî ma têdino. Welate aravi de ma tê destra zû ime. Pia weşime, nasnama aravia ma xoria, modele ma'de estena hewleteni û doktrine ma esto.»

Çik o doktrine sîma? Verva haqâ hu wuastena Kîrmancu?

Kîrmancu sera heştâ serrê na'ra avê, 23-06-1928 de bî namê Zagona Bingêya Syria're, Xudmuxtaria zeri wuasté. Na nama Kîrmancû rusne Meclisa Sazkerdia Syria, yîne vake,

I- Ma heremûne Kîrmancu ne bîn xete de, wuazeme, lewê fransizi û aravkî de zône Kurdî qesei bî kerime

II- Na heremu de zonê misaîs û mîsnaîşî Kurdi vo

III- Hokumeta na heremu, kîrmancu'ra bî vo wêçîntaî, kîrmanc ve hu, karê hû bî kere.

Dewleta sîma na wuastena kîrmancû qêwul nê kerdé. Dewleta sîma sera 1963 de Eyaléta Jîzira, herema Hasaka de dokumana de dîjdîa des û dî nûxta de wuast mîletê ma arav kero. Politika aravikerena sîma (arabisation) na wa vî

-Axme kerdena Kîrmancûne Syria

-Qêde kerdena misaîs û mîsnaîşê zîmanê Kurdi

-Bê kar û bê mal kerdena Kîrmancû

-Tever kerdena Kîrmancune Kurdistan a Bakur, hêtê Syria rusnaéne uska hépis kerdena

-Hêrema Kurdi de, tatbik kerdena prensibê “ juvîn'ra çera bî ke, yîne sero hukm bî ke”

-Dormê heremune bîn xête de saz kerdena « kemere aravi»

- Dagîrkerena welate kîrmancû, “ rusnaéna nasyonalistune aravu” héréma yîne
- Tever kerdena kîrmancu’ra tipia, vîrastena « kemeré eskeria»
- Saz kerdena “mazari jama’iyya” seveta têdê aravu
- wêderdaéna têdê haqû yîye zone aravî nê zonê.
- wêderdaéna otoritaé mîllûne Kurdû, rusnaéna olupérestunê « aravûne zolalû»
- nîme kerdénê ‘ra qêeri, Qedé kerdena têdê faaliyêtê kîrmancu

Azîz Serokomarê Dewleta Syria Bachar Al Assad,

Sîma rînd zônene khe, sera 1963 de Dewleta sîma, bî xatîre « kéméré aravi» sîma herema Jizira talan kerdé, 332 dewî kerdî tól û vîranê. Sîma aravi ardî kerdî dewûne ma. Evê des hîzârû mîlete maé kîrmancî, kerdî tever, jêdê Kurdé maé Ezidî’ra, hard û dewê yîne eve destr’a guretî, mîlété maé Ezdi kerde tevera. Sîma namê dewûne ma vurnai, jî dewleta faşista û qolonialisté tîrk û pers û aravû politika jenosid tatbik kerde. Binê na poltika de idedolojié pan-arabizm bié. Eve politila na ideolojio faşist o qolonialiste, sîma 100.000 sera 1967’de bahane şerri’ra welat’ra eştî tever, runaî verê herama şerri kî uska kîrmancî eve deste Israil bêré kîrkerdene. Na politika sîma, dewleta kolonialista tirkia û Şaxê Iranî Tatbik kerde. Qeso kîlm, politika sîma, pratikê sîma, vatena sîma pan-arabizme Saddam Hussein zof nijdia. Saddam ki, heto ju’ra jî sîma qeserkerdene, heto bin’ra çekê kimyevi rîsnene’ra mîlete maé Kîrmanci ser, mîlete mama qîrkerdene. Ji sîma Saddamî kî wuastene arabizasyone kultur bi kero, hard û asmen aravi kero, zôn û kulture mîletune bîn destû aravi kero. Jî sîma, Saddamî tayé kitavi serra 1980 sipariş kerdi vî. Jean Pierre Bastid, Bruno Dweski, Patricia Latour, Pierre Lévy, Siman Doggui, sîma wess goinéné, séré zulmdaria sîma de, pîjié fekra nê vejina. Goinaiskarê sîma, qê sera 2004 de zîlme dewleta sîma tûha nê nusna. Rastié a wa khe, 12 marte 2004 eskherû cendermune sîmaçewres kîtmanc qîrkerd. Wu waxt, sîma vejai TV ‘de pluralisme sero qesei kerd. Dodîma, eve qêrara bê adaletê Dadgera Dewleta Syria, des û pônz kîrmancî hîre seri kerdi hepîs. Terse dagîkeria sîma a wa khe, sîma roze, parçe wela Kurdistanî o khe iltihaq kerdo, aé vind kerré.

Ma tersé dewleta sîma rînd fam keme. Çûtîr khe Komita Ittihat û terraki û Kemalîstû mîlete hermeni û grek û Kurdî û Assyro Keldani eve stratéjié pan islamizm jenosid kerd, jî yîne, Saddamî, Mîlete Kurdistanî Başur eve çekûne kimyevî qîrkerdi Jenoside Anfal vîrast. Péé cû Saddam vê curmkarune hu pia darde bi. Ma na roze sîma’re nê wuazeme. Nê nê, sîma, Mîlete Kurdistan’e bîn Xete’re dîsmenia aravia Saddamî kene, jî tède diktatoru, caé sîma, dina de nê maneno, helme sîma, lesa sîma wa dergé gîle daru’da darde bena. Ma na é sîma’re nê wuazeme. Nu qedere sîma o, aqlê historia dina wa. Kess dina ‘de eve diktatoria lingune ser nê mendo. Çûtîr beno khe Paitaxté sîma Şami hondé mordemi zindan’déré? Sîma rînd zonene khe, Savake Şahe Irani, Şah nê xelesna, Polese Saddami, Saddam nê xelesna, Maharabat sîma kî, sîma nê xelesneno. Rozé yena, vîle sîma o derg jî vîle Saddami, darrû’ra dardé beno. Rozê yena, Mîleté Kurdistan béno zu, ma vîneme azad û serhubiana welatê hu. Na vatena mî nia, vatena historia dîna wa.

Azîz Serokomarê Dewleta Syria Bachar Al Assad Efendî,

Sîma, esmer vera amei Paris. Serokoma’re dewleta Fransa aziz Nikolas Sarkozy, sîma 14-07-2008 sîlaia Cîttê Azadî kerdi vî. Havale mî Pierre Barbancey sîma de qêsei kerdi vî. Qesekerdena sîma Organa partia mî l’Humanité de, Partia Qommunistia Fransa(PCF) de nesî bié. Havale mî Pierre Barbancey sîma’ra pers kerd “ ewru taé vengî bene berji wuazene khe

sîma Anouar Al Bounni, Michel Kilo, Mohammad Issa raverde, çîna're yî azad nê bié hata nîka?

Sîma vakê” sîma bêse nê kene kar bî kere aé khe dîsmene Syria ‘re. Mordeme khe sîma pers kene, yî wuazene khe ABD bero Syria bîne bandî’ra ho kero” Ma sîma çîna’re kîrmancé ma é khe haqâ hu wazne, azadia hu wazene, yîne 200 kîrmanc bene erzene zîndan? Yîne tûha veng do’ra ABD çik o? Sîma séré welatê ma Kurdistan a bîn xête de dagîrkerî ni é, çik e? Azadia welati çûtîr sima’re şîrena, ma’re kî sima’ra jedê jedê şîrena. Rozê fam bî kere khe sîma koté bîne bandîra ma. Ma çel û çukhe sima estê zindan. Mîlete sîma’re têde manifestasyonune pasifik damê we. Zône sîma aravki,damê we. Mîlete sîma hardé sîma’ra eve zor keme tever. Wela sîma, destê sîma’ra eve zor ceme. Ma nasnamê nê dame sîma, mîletê sîma, nîvîskarûne sîma şaset keme, yîne erzeme zindan, sîma wû waxt se kene Azîz Serokomarê Dewleta Syria Bachar Al Assad?

Projéya Juyina Derya é Sîpi politika Hitler û Musolini vié.Na proja sîma nê xelesnena. Nîka serdar Nikolas Sarkozy ittifaqê na proja vurna. Sarkozy, bîne bandîra Tirkia de sazkerdena ittifaq û Syria û Israil wuazeno. Verva kammy na ittifaq, çîna’re? Qîrkerdena mîletê maé Syria sîma çûtîr xelesnena?Amerika, Rusia, Cin, Hindistan, Iran, Juina Europa destune hu, evê gonia mîletûne bîn destû’ra şûné. Pôncaş û Sê serra’ra tipia Rojava navin de kes nê maneno.Krize kapitalizme dina, çîxaş khe har vo, hondê beno xaxud, beno vînd sono.. Destê dîzdû çewé dîzdu’de ro. Roze yena, dîzd besé nê keno, dîjdié b^kero. Dewleta dîzdé, dîzda. Serok, dîzd,dîzdo. Dewleta sîma, heştai serra gonia mîletê ma lita. Politika dewleta sîma û dewletûne Tirkia, Iran û Iraq ‘ra cera nê bena, verva mîletê maé Kurdistan a bîn xetê, û Bakûr Rojav û Başur çîxaş khe bena har, va bî vo, vera pêrodaisê mîlete ma, dewleta sîma, dewletê Tirkia, Iran û Iraqî hondê xaxudê, rijinê, béné vîn sonê.Mîlête ma o nêçar, xélêşin o, welate ma Kurdistan beno azad û serxubia é. Dina na rozê vinena.

Dr Ali KILIC, Paris 7 -11-2008